

Les 3 Representatie

Leerdoelen

- De leerling maakt kennis met het begrip representatie.
- De leerling verdiept de kennis over het genre van het negentiende-eeuwse heldendicht.
- De leerling maakt zelf een heldendicht over zijn/haar held.
- **Optioneel:** de leerling doet representatie-onderzoek.

Lesonderdeel 1 [5 minuten]

Recapitulatie van de vorige les en inventarisatie voortgang opdracht 2.4. Wie kan er al wat voordragen? Zijn er knelpunten bij het maken van het gedicht of lied?

Lesonderdeel 2 [10 minuten]

Instructie over het begrip representatie (slide 29).

Voor de docent: lees voor deze instructie over representatie Els Stronks (2020), 'Representaties', in: Didactiek Nederlands – Handboek. <https://didactieknederlands.nl/handboek/2020/03/representatie>.

Refereer bij de uitleg aan opdracht 2 en stel leerlingen de vraag hoe zijn hun held hebben uitgebeeld en hoe dit tot uitdrukking komt in hun gedicht of lied. Het is hierbij belangrijk te bespreken dat representaties niet per se gericht zijn op waarheidsvinding, maar dat ze een bepaald beeld schetsen dat is ingekleurd door de maker en de tijd waarin het geschreven is. Representaties houden een oordeel in, dat door de tijd heen kan veranderen. Recente voorbeelden hiervan zijn de opvattingen over Jan Pieterszoon Coen (zijn standbeeld staat op slide 11 en 12, les 1) of Zwarte Piet ("Ook al ben ik zwart als roet/"k Meen het toch goed").

Lesonderdeel 3 [10 minuten]

Bespreking van de casus Liederijk de Buck (slide 30 t/m 33), aan wie in de negentiende eeuw in Vlaanderen zeer veel heldendichten zijn gewijd, bijvoorbeeld die van Philip Blommaert (1834). Aan de hand van slide 31 moeten de leerlingen aangeven welke karaktereigenschappen genoemd worden, deze staan op slide 32 vetgedrukt: fors, stout, moedig, etc.

De volgende vraag is dan: wat heeft de negentiende-eeuwse lezer daaraan? Welk doel dient deze representatie? (slide 33) België was in 1830 onafhankelijk geworden en had eigen helden nodig om als voorbeeld te dienen voor goed burgerschap. Liederijk de Buck was zo'n voorbeeld.

Voor de docent: de volledige publicatie van Blommaert is te vinden op: https://www.google.nl/books/edition/Liederik_de_Buck_in_drie_zangen/WfBRAAAAcAAJ?hl=nl&gbpv=1&dq=liederik+de+buck&printsec=frontcover

Meer informatie over Liederijk de Buck staat op: <https://www.dekroniekenvandewesthoek.be/vlaanderen-het-land-van-buck-2>

Lesonderdeel 4 [25 minuten]

Leerlingen werken in tweetallen aan opdracht 3 (zie bijlage). Deze opdracht is vergelijkbaar met de casus over Liderijk de Buck. De docent loopt door de klas en helpt de leerlingen vooruit als ze er niet uitkomen.

Opdracht 3 Heldendicht

Nodig: gedicht, schrift, pen, medeleerling

1. Lees het (fragment van het) gedicht dat je van je docent gekregen hebt, plus de korte toelichting over de persoon over wie het gaat.
2. Streep karaktereigenschappen van de beschreven persoon aan in de tekst, of dichtregels waaruit het karakter blijkt.
3. Vergelijk de karaktereigenschappen die je gevonden hebt met de karaktereigenschappen die je medeleerling heeft opgeschreven.
4. Bedenk samen op welke manier deze held een voorbeeld was voor de negentiende-eeuwse lezer.
5. Schrijf dit in drie zinnen op in je schrift.

Optioneel: de schriftelijke uitwerking van deze opdracht wordt opgenomen in het dossier, dat de leerling ter afronding van deze lessenserie inlevert.

De les wordt afgerond met een klassikale bespreking van enkele gedichten.

Huiswerk: opdracht 2.4 wordt thuis afgemaakt.